

Będą miliony na kulturę?

Data publikacji: 2.07.2013 17:40

Cieszyńscy radni zaakceptowali pomysł przystąpienia gminy do kolejnego projektu związanego z konserwacją dziedzictwa kulturowego. Poprzedni, realizowany w mieście wart był około dziewięciu milionów złotych. Jest szansa, na kolejne miliony, które wesprą działalność kilku instytucji kultury.

Dwa lata temu Książnica Cieszyńska, stojąca na czele konsorcjum, w którego skład wchodziły także Archiwum Państwowe w Katowicach Oddział w Cieszynie, Muzeum Śląska Cieszyńskiego, Parafia Ewangelicko-Augsburska w Cieszynie oraz cieszyński Konwent Zakonu Bonifratrów, sfinalizowała realizację projektu „Ochrona i konserwacja cieszyńskiego dziedzictwa piśmienniczego”. W rezultacie projektu, który dofinansowany został ze środków Mechanizmu Finansowego EOG kwotą ponad sześciu milionów złotych, wyremontowano i wyposażono siedziby pięciu bibliotek i archiwów, zmodernizowano pracownię konserwatorską Książnicy Cieszyńskiej, zdezynfekowano, oczyszczono i poddano zabiegom intrologatorskim 43 000 woluminów oraz 900 metrów bieżących akt archiwalnych.

Kompleksowej konserwacji poddano 145 manuskryptów i druków, skatalogowano 37 245 woluminów (w tym przede wszystkim stare druki i/lub kodeksy rękopiśmienne) oraz 70 metrów bieżących archiwaliów. Dzięki projektowi w postaci cyfrowej zarchiwizowano blisko siedemset tysięcy stron dawnej prasy, rękopisów oraz starych druków. Do użytku publicznego oddano Muzeum Protestantyzmu na Śląsku Cieszyńskim, uruchomiono „Szlak cieszyńskich archiwów i bibliotek zabytkowych”, wyposażając go w zestaw wydanych drukiem przewodników i informatorów.

Był to niewątpliwie największy i najbardziej kosztowny w historii Cieszyna projekt kulturalny. W tej chwili w mieście trwają przygotowania do przystąpienia do kolejnego programu 'Konserwacja i rewitalizacja dziedzictwa kulturowego'. Radni w specjalnej uchwale już na to wyrazili zgodę.

Liderem projektu ma być Książnica Cieszyńska. Oprócz wymienionych wyżej instytucji, do projektu przystąpić ma również Dom Narodowy. Cele są bardzo ambitne, ale też bardzo kosztowne. W przypadku Książnicy Cieszyńskiej działania projektu skoncentrowane byłyby na bibliotece Józefa Ignacego Kraszewskiego i związanej z nią bibliotece Czytelni Ludowej, które poddane zostałyby opracowaniu (komputerowy katalog druków XIX i XX-wiecznych), a także zabezpieczeniu intrologatorskiemu połączonemu z pełną konserwacją wybranych, najcenniejszych obiektów.

Muzeum Śląska Cieszyńskiego swoje plany wiąże z innym z kolei twórcą powieści historycznych, a mianowicie Zofią Kossak-Szatkowską, zamierzając w sposób kompleksowy zabezpieczyć oraz zdigitalizować znajdującą się w dyspozycji Muzeum spuściznę pisarki.

Parafia Parafia Ewangelicko-Augsburska liczy przede wszystkim na remont organów – mówi zastępca burmistrza Cieszyna, Jan Matuszek

[POŚLUCHAJ](#)

Celem, jaki stawia przed sobą Archiwum Państwowe w Katowicach Oddział w Cieszynie, jest pełne zabezpieczenie (w tym odkwaszenie), digitalizacja, opracowanie i publikacja katalogu jednego z kluczowych zespołów archiwalnych do dziejów Śląska Cieszyńskiego, tj. archiwum Rady Narodowej Księstwa Cieszyńskiego. Działaniom tym towarzyszyć będą przedsięwzięcia zmierzające do poszerzenia oferty popularyzacyjnej cieszyńskiego archiwum, w tym wyposażenie sali ekspozycyjnej, przygotowanie wystawy i materiałów promocyjnych.

Także wokół opracowania i udostępnienia źródeł historycznych skoncentrowane będą działania, jakie w ramach projektu przeprowadzić zamierza Archiwum i Biblioteka Konwentu OO. Bonifratrów. W tym przypadku obok konserwacji planowane jest m.in. wydanie drukiem najstarszych kronik klasztornych oraz ksiąg szpitalnych. Przewidziano także edycję opracowanego w ramach poprzedniego projektu inwentarza klasztornego archiwum. Biblioteka OO. Bonifratrów zamierza także poszerzyć swoją ofertę adresowaną do turystów, wyposażając swoją salę ekspozycyjną w odpowiedni sprzęt i przygotowując wystawę prezentującą rolę Konwentu i jego szpitala w dziejach miasta.

Ale oprócz ratowania zabytkowych starodruków, czy innych materialnych dóbr kultury, organizatorzy projektu myślą o poszerzeniu oferty kulturalnej miasta. To z myślą o mieszkańcach, ale i turystach Planuje się zorganizowanie cyklicznej imprezy - „Festiwalu Historii”. Miałyby, obok poważnych przedsięwzięć, takich jak konferencje naukowe i wystawy, obejmować również wydarzenia adresowane do szerokiej publiczności, jak maraton filmów historycznych, cykl przedstawień teatralnych

„scena faktu”, cykl koncertów muzyki dawnej, targi książki, turnieje grup rekonstrukcyjnych, gry miejskie etc. Odpowiedzialność za tę część projektu powierzona zostałaaby Cieszyńskiemu Ośrodkowi Kultury „Dom Narodowy”, który w ten sposób zyskałby zarazem dodatkowy tytuł do ubiegania się o dofinansowanie kosztów remontu swojej siedziby w ramach programu „Konserwacja i rewitalizacja dziedzictwa kulturowego”.

Niestety, przystępując do tego projektu, beneficjanci nie mogą wnieść wkładu własnego w postaci rzeczowej i zobowiązani są wkład własny, stanowiący minimum 15% łącznych kosztów projektu, pokryć z dotacji budżetowej. To przy projekcie, którego wartość szacuje się na kilka milionów złotych, daje pokaźną sumę. Jednak z drugiej strony, to tylko 15% całej kwoty. Kwoty, której budżet Cieszyna na kulturę nigdy by w takiej wysokości nie przeznaczył.

JB

Zobacz też film: [Zabytkowe książki już bezpieczne](#)